

Súd: Okresný súd Topoľčany
Spisová značka: 10P/46/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4617204298
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 09. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Miroslava Šúleková
ECLI: ECLI:SK:OSTO:2017:4617204298.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Topoľčany, samosudkyňou Mgr. Miroslavou Šúlekovou, vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti O.: R., nar. XX.XX.XXXX, T., nar. XX.XX.XXXX, L., nar. XX.XX.XXXX, bytom ako matky, deti rodičov: matka R. Q., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom P. XX a otec L. O., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom X. V. L. XX, všetky tri deti zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany ako kolíznym opatrovníkom, o úpravu práv a povinností rodičov k maloletým deťom, takto

r o z h o d o l :

I. Súd z v e r u j e mal. deti R. O. nar. XX.XX.XXXX, T. O., nar. XX.XX.XXXX a L. O., nar. XX.XX.XXXX do osobnej starostlivosti matky.

II. Obaja rodičia sú o p r á v n e n í maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok.

III. Súd otca z a v ä z u j e prispievať na výživu maloletých detí a to na R. sumou 30 eur mesačne, T. sumou 30 eur mesačne a L. sumou 30 eur mesačne, ktorú bude povinný platiť vždy do 20-teho dňa v mesiaci vopred k rukám matky, s účinnosťou od 01.06.2017.

IV. Zročné výživné za čas od 01.06.2017 do 31.08.2017 na mal. R. v sume 90 eur, na mal. T. v sume 90 eur a na mal. L. v sume 90 eur súd p o v o ľ u j e otcovi splácať v splátkach po 10 eur mesačne na každé z detí spolu s bežným výživným do rúk matky, pod následkom straty výhody splátok a výkonu rozhodnutia.

V. Súd styk otca s maloletými deťmi ponecháva n e o b m e d z e n ý .

VI. Žiadna zo strán n e m á právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Matka sa podaným návrhom domáhala zverenia maloletých detí do svojej osobnej starostlivosti a určenia výživného zo strany otca a návrh zdôvodnila tým, že deti sú narodené mimo manželstva, otcovstvo k nim je usporiadané. Keďže s otcom detí nežijú v spoločnej domácnosti a nevedia sa mimosúdne dohodnúť na úprave práv a povinností k deťom, podáva tento návrh.

2. Otec s návrhom nesúhlasil a uviedol, že navrhuje, aby deti boli zverené do jeho osobnej starostlivosti, on im zabezpečí lepšiu starostlivosť, lebo matka sa o ne nestará, chodia k nemu špinavé a priniesol na pojednávanie na ukážku znečistené ponožky a spodnú bielizeň detí.

3. Matka na pojednávaní vypovedala, že s otcom detí žili všetci v spoločnej domácnosti do novembra 2014, potom sa aj s deťmi odsťahovala, lebo otec nesúhlasil, aby nastúpila do práce, že si v takom prípade má k deťom nájsť opatrovatelku a dôvodom ukončenia ich spolužitia bolo aj to, že otec detí ju fyzicky napádal a bezdôvodne na ňu žiarlil. K starostlivosti o deti uviedla, že pokiaľ je v práci, o deti

sa starajú jej staršie deti pochádzajúce z jej predošlého rozvedeného manželstva. Otcom predložené oblečenie detí pozná, je to tak, že deti sú deti a zašpinia sa, ona si s otcom chcela dohodnúť pravidlá, že oblečenie budú mať oddelene doma a uňho, pokiaľ s ním budú v rámci stretávania sa.

4. Otec na pojednávaní uviedol, že s matkou detí sa zoznámili na pracovisku, mala by mu byť vďačná, že sa jej ujal aj s jej šiestimi deťmi, zachránil ich pred umiestnením do detského domova a pomohol jej, aj keď jej vyhorel dom.

5. Kolízna opatrovníčka doporučila návrhu matky vyhovieť a deti zveriť do jej osobnej starostlivosti a výživné otcovi určiť s prihliadnutím na vek a odôvodnené potreby detí, ako aj na zárobkové možnosti a schopnosti rodičov. Čo sa týka otcom namietanej starostlivosti o deti zo strany matky, kolízny opatrovník uviedol, že v domácnosti matky prevláda neporiadok, v súvislosti s tým bola viackrát upozornená na riadnu starostlivosť o domácnosť.

6. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov, oboznámením sa s pripojenými dokladmi a správami, spismi tunajšieho súdu sp. zn. 6C/122/2008, 9P/105/2013, 9P/25/2015 a 2T/67/2016 a zistil tento skutkový stav:

7. Maloleté deti O. sú narodené mimo manželstva, otec k nim uznal otcovstvo. Rodina žila v spoločnej domácnosti v rodinnom dome otca do 26.11.2014, kedy sa matka aj s deťmi odsťahovala a v súčasnosti s nimi ako aj s deťmi z jej rozvedeného manželstva býva v rodinnom dome v P., ktorý je jej vlastníctvom. Následne potom sa matka prvýkrát na súde domáhala úpravy práv a povinností rodičov k mal. deťom, konanie sa viedlo pod spisovou značkou 9P/25/2015 a uznesením tej istej spisovej značky bolo dňa 12.2.2015 zastavené z dôvodu, že matka vzala návrh späť.

8. Z prvého manželstva matky pochádzajú dve mal. deti L. Q., nar. XX.X.XXXX a K. Q., nar. X.X.XXXX a štyri už plnoleté deti. Manželstvo bolo rozvedené rozsudkom tunajšieho súdu sp. zn. 6C/122/2008 zo dňa 1.7.2009, právoplatným dňa 18.8.2009. Uvedeným rozsudkom boli v tom čase všetky mal. deti Q. zverené do osobnej starostlivosti matky a ich otec bol zaviazaný prispievať na ich výživu na každé z detí v sume 25,36 eur. Týmto rozsudkom súd rozhodol aj o mal. T. a R. O. (v tom čase Q.), pretože otcom detí je sice L. O., ale podľa domnienky otcovstva manžela matky bol v rodnom liste detí ako otec uvedený matkin manžel, keďže deti sa narodili za trvania manželstva. V súčasnosti je už otcovstvo k deťom usporiadané a v rodnom liste obidvoch je ako otec uvedený L. O..

9. Matka so všetkými deťmi žije v rodinnom dome v P., ktorý je jej vlastníctvom, kde platí mesačne elektrinu 50 eur, vykurejú drevom. Spláca pôžičku od stavebnej sporiteľne vo výške 23.000 eur, ktorú spláca v splátkach po 114 eur a po 107 eur. Jej plnoleté deti sú všetky zamestnané, maloleté deti navštevujú základnú školu, L. ZŠ C., K. má nastúpiť do školy pre hendikepované deti v Bratislave a mal. deti O. navštevujú všetky tri Spojenú školu internátnu na ulici B. v B..

Matka je zamestnaná v Poľnohospodárskom podniku Hajná Nová Ves, a.s. od 1.12.2016, dovtedy pracovala v Poľnohospodárskom družstve Zlatý klas Urmince, pracuje ako dojička a priemerne mesačne zarába 630 eur.

10. Otec býva vo svojom trojizbovom rodinnom dome v obci X. V. L., domácnosť má zariadenú a udržiavanú v čistote. Pracuje ako strážnik v Poľnohospodárskom družstve Zlatý klas Urmince a priemerne mesačne zarába 500 eur, poberá tiež invalidný dôchodok v sume 251 eur.

11. Zo správy detskej lekárky MUDr. R. H., Z., s.r.o. všeobecná ambulancia pre deti a dorast C. vyplýva, že mal. deti O. sú v prípade ochorenia alebo preventívneho vyšetrenia ošetrované v sprievode matky, sú čisto oblečené, upravené. Mal. T. má od narodenia telesné postihnutie - obmedzenú hybnosť pravej ruky, tento stav je trvalý a školskú dochádzku absolvuje v špeciálnej základnej škole v B. spolu s dvojčaťom mal. R., kam bol pre nezvládanie učiva pre základné školy priradený aj mal. L..

12. Spojená škola internátna na ul. B. v B. podala správu o mal. deťoch O., z ktorej vyplýva, že mal. T. v školskom roku 2016/2017 navštevoval druhý ročník a do tejto školy bol zaradený na základe záverov odborných vyšetrení CPPP a ČŠPP v Topoľčanoch, má viacnásobné postihnutie. Spolupráca s dieťaťom je komplikovaná, pretože je psychicky a motoricky nestabilný, niekedy vystupuje neslušne

a posmešne aj voči vyučujúcej, používa nadávky. Problémy v správaní riešili dohovorom a osobnou konzultáciou s matkou, čo sa prejavilo zlepšením jeho správania. Mal. R. navštevovala v školskom roku 2016/2017 druhý ročník, do tejto školy nastúpila v októbri 2016 a to na základe záverov CPPP a ČŠPP v Topoľčanoch ako žiačka s mentálnym postihnutím. Po príchode sa nedokázala udržať pri cielenej školskej práci, bola psychicky a motoricky nestabilná a bez individuálnej prítomnosti učiteľa vôbec nepracovala, postupne došlo k zlepšeniu. Obidvaja súrodenci chodia do školy pravidelne, majú výbornú školskú dochádzku, matka má so školou takmer denný kontakt a prehľad o prospechu a správaní detí. Pomôcky mali deti zabezpečené, desiatu si nosia z domu, sú čisto a slušivo oblečení. Občas by bolo potrebné viac dohliadnuť na hygienu vlasov a kontrolovať domácu prípravu. Otec sa s triednou učiteľkou dvojčiek stretol jedenkrát v rámci dohovoru medzi rodičmi. Mal. L. do uvedenej školy nastúpil vo februári tohto roka, rýchlo sa adaptoval, komunikácia je sťažaná, v reči je prítomná mierna forma dyslálie. Vo všetkých činnostiach je samostatný, avšak vyžaduje neustálu kontrolu. Spolupráca s rodinou je na veľmi dobrej úrovni, matka sa zaujíma o vyučovacie výsledky syna. Na základe pedagogického pozorovania triedna učiteľka konštatuje, že žiak je správne zaradený do špeciálnej základnej školy.

13. Súd zisťoval aj názor samotných maloletých detí, preto ich vypočul na pojednávaní, pričom všetky tri deti uviedli, že im vyhovuje súčasný stav, keď bývajú s matkou a ostatnými súrodencami a otca, s ktorým majú dobrý vzťah, navštevujú. Neželajú si však bývať u otca natrvalo.

14. Zo správy Okresného riaditeľstva PZ v Topoľčanoch a záznamu v registri priestupkov súd zistil, že otec bol dvakrát prejednávaný pre priestupok proti občianskemu spolunažívaniu podľa § 49 ods. 1 písm. d/ zákona o priestupkoch, a to rozhodnutím Okresného úradu Topoľčany zo dňa 16.2.2015, kedy mu bola uložená pokuta v sume 10 eur a rozhodnutím Okresného úradu Topoľčany zo dňa 11.11.2015, kedy mu bola uložená pokuta v sume 30 eur. Obidva priestupky spáchal vo vzťahu k matke mal. detí, prvýkrát tým, že sa jej vyhrážal ujmu na zdraví, fyzicky ju napadol, pričom jej nespôsobil žiadne zranenia a vulgárne jej nadával. Druhýkrát tým, že matke detí nadával a ako nastupovala do auta, udrel ju dverami vozidla do ramena ľavej ruky, čím je spôsobil pomliaždenie ľavého ramena ťažšieho stupňa.

Vo vzťahu k matke mal. detí sa otec dopustil aj trestného činu a to dňa 24.12.2015, kedy ju vo dverách svojho rodinného domu v obci X. V. L. fyzicky napadol tým spôsobom, že ju otvorenou dlaňou pravej ruky udrel do ľavej časti tváre v oblasti nosa a ľavého oka, v dôsledku čoho jej podľa znaleckého posúdenia spôsobil zranenia a to pomliaždenie mäkkých tkanív hlavy - ľavej strany tváre, pomliaždenie bulbu ľavého oka so zakrvácaním do spojivkového vaku, prasklinu nosových kostí bez posunu kostných úlomkov, čo si vyžiadalo liečenie v trvaní od 25.12.2015 do 6.1.2016. Za to bol trestným rozkazom tunajšieho súdu sp. zn. 2T/67/2016 vydaným dňa 8.6.2016 a právoplatným dňa 27.7.2016 uznaný vinným zo spáchania prečinu ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Tr. zák. a súd mu uložil trest odňatia slobody vo výmere 8 mesiacov s podmieneným odkladom jeho výkonu na skúšobnú dobu v trvaní jedného roka.

15. Súd po takto vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že návrh matky je dôvodný, keďže rodičia mal. detí nie sú manželia, ani nežijú v spoločnej domácnosti a preto je potrebné upraviť ich práva a povinnosti k mal. deťom, pričom sami sa na tejto úprave nevedia dohodnúť.

16. Podľa § 36 ods. 1 zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti.

Podľa § 43 ods. 1 zákona o rodine, maloleté dieťa má právo vyjadriť samostatne a slobodne svoj názor vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. V konaniach, v ktorých sa rozhoduje o veciach týkajúcich sa maloletého dieťaťa, má maloleté dieťa právo byť vypočuté. Názoru maloletého dieťaťa musí byť venovaná náležitá pozornosť zodpovedajúca jeho veku a rozumovej vyspelosti.

Podľa § 62 ods. 1 - 5 zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

17. Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že rodičia mal. detí nežijú v spoločnej domácnosti od novembra 2014, matka sa kvôli nezhodám s otcom aj s deťmi odsťahovala, pričom dôvodom ukončenia spolužitia rodičov bolo najmä nevhodné správanie sa otca detí k matke, ktoré dokonca naplnilo zákonné znaky priestupku a aj trestného činu, čo preukazujú rozhodnutia o priestupku ako aj trestný rozkaz tunajšieho súdu.

18. S prihliadnutím na vykonané dôkazy súd rozhodol o zverení mal. detí Zacharových do osobnej starostlivosti matky, ktorá sa o ne aj doposiaľ stará, pričom pri rozhodovaní súd prihliadol aj na názor maloletých detí, ktoré prejavili vôľu zostať naďalej žiť s matkou tak, ako je tomu aj doposiaľ. Otec tvrdil, že matka sa o deti nedokáže riadne postarať, čo sa však vykonaným dokazovaním nepotvrdilo, až na nedostatky ohľadom poriadku v domácnosti, na čo matku viackrát upozornil kolízny opatrovník. Tieto nedostatky však nie sú natoľko závažné, aby kvôli nim deti nemohli byť zverené matke, pričom treba prihliadnuť aj na osobnosti detí, ich špecifické potreby vzhľadom na ich postihnutie, sú vo veku, kedy sú hravé a rýchlejšie sa ušpinia a taktiež treba prihliadnuť aj na vyšší počet osôb, ktoré žijú v domácnosti matky, v dôsledku čoho sa aj zložitejšie udržiava poriadok v domácnosti. Dokazovaním, najmä správou od pediatričky a školy, ktorú maloleté deti navštevujú, však bolo preukázané, že matka výchovu detí nezanedbáva, spolupracuje so školou, pokiaľ navštívi s deťmi detskú lekárku, deti sú upravené a čisté. Súd je názoru, že je na prospech detí, aby naďalej žili s matkou a preto ich zveril do jej osobnej starostlivosti s tým, že naďalej sa budú stretávať aj s otcom v neobmedzenom rozsahu, keďže majú aj s ním vybudovaný pozitívny vzťah. Vzhľadom na doterajší bezproblémový priebeh stretnutí otca s deťmi súd jeho styk s deťmi ponechal neobmedzený.

19. Vyživovaciu povinnosť otca súd určil v sume 30 eur na každé z detí a to s poukazom na zárobkové možnosti a schopnosti otca, vek a odôvodnené potreby mal. detí a určil ju s účinnosťou od 1.6.2017, teda od mesiaca, v ktorom matka podala návrh. Zročné výživné za tri mesiace od podania návrhu do konca mesiaca september, teda mesiaca, v ktorom súd vyhlásil rozsudok, u každého z detí vo výške 90 eur súd povolil vzhľadom na jeho pomery splácať v splátkach po 10 eur mesačne na každé z detí spolu s bežným výživným s tým, že nezaplatením ktorejkoľvek splátky sa stane zročným celým dlhom.

20. O trovách konania súd rozhodol v súlade s ustanovením § 52 CMP tak, že žiadna zo strán nemá nárok na ich náhradu, pretože v mimosporových konaniach sa vylučuje nárok na náhradu trov konania, pokiaľ zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne v troch vyhotoveniach, prostredníctvom Okresného súdu Topoľčany na Krajský súd v Nitre.

Podľa § 359 Civilného sporového poriadku, odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie musí mať náležitosti podľa § 127 ods. 1,2 Civilného sporového poriadku (musí byť v ňom uvedené ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, musí byť podpísané a uvedená spisová značka tohto konania) a podľa § 363 Civilného sporového poriadku (musí sa v ňom uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh)).

Odvolaie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 ods. 1, 2 CMP, odvolaie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.